

ประชุมสัมมนาวิชาการ ประจำปี 2567 นวัตกรรมพืชสวนพร้อมใช้

ปทุมมาพันธุ์ กวก.เชียงราย 1

ประวัติความเป็นมา

ปทุมมาลูกผสมสายพันธุ์พีพี 1 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่าง ปทุมรัตน์ *Curcuma sparganifolia* 'Patumrat' กับ เทพรำลึก *C. parviflora* ในปี พ.ศ. 2538-2541 และคัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีในปี พ.ศ. 2542 - 2543 ที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จ.เชียงราย และในปี พ.ศ. 2550 - 2552 ทำการประเมินพันธุ์ลูกผสม โดยศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ลักษณะทางการเกษตร รวมทั้งประเมินความพึงพอใจของผู้ผลิตและผู้ใช้ประโยชน์ เปรียบเทียบกับพันธุ์การค้าคือ ไทยบิวตี้ ในแปลงเกษตรกร จ.ลำพูน และศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จ.เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์

หัวเป็นประเภท Rhizome มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหัว 1.5 - 2.0 ซม. และเนื้อของหัวมีสีเหลืองอ่อน ลำต้นเป็นลำต้นเทียม (Pseudostem) มีสีเขียว ทรงพุ่มมีความสูง 23-31 ซม. และกว้าง 25-30 ซม. ใบมีรูปร่างแบบใบแคบ (linear) ปลายใบสอบเรียว (tenuate) มีขนาดกว้าง 5-6 ซม. และยาว 20-30 ซม. สีใบและเส้นกลางใบมีสีเขียว ช่อดอกมีลักษณะตรง มีความยาว 22-28 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางช่อดอก 3.8 - 4.5 ซม. ก้านช่อดอกเล็กแต่แข็งแรง เส้นผ่าศูนย์กลางก้านดอก 0.2 - 0.3 ซม. ความยาวช่วงดอกยาว 8 ซม. กลีบประดับมีรูปร่างขอบขนาน (oblong) ปลายกลีบแหลม (acute) สีชมพูเข้ม มีริ้วเห็นชัดเจนสีขาวจากโคนกลีบถึงปลายกลีบดอก ปลายกลีบมีขลิบสีเขียว กลีบเรียงซ้อนกันเป็นระเบียบสวยงาม บิดเป็นเกลียว ดอกจริงเป็นดอกสีขาว ปากสีม่วง โคนกลีบด้านในสีแดง สีของสันปากสีเหลืองตรงโคนมีจุดกระสีแดง ปลายปากรูปแฉก (fish-tail) อายุปลูกถึงวันออกดอก 47-58 วัน ผลผลิตช่อดอก 3-4 ดอก/กอ อายุการใช้งาน 6-7 สัปดาห์ ผลผลิตหัวพันธุ์ 5-6 หัว/กอ

ลักษณะเด่น

- ลักษณะช่อดอกเป็นทรงกระบอกสั้น กลีบประดับสีชมพูเข้ม กลีบเรียงซ้อนกันเป็นระเบียบ สวยงามและบิดเป็นเกลียว ส่วนพันธุ์ไทยบิวตี้ กลีบประดับเรียงตัวไม่เป็นระเบียบ
- ออกดอกเร็ว อายุปลูกถึงให้ดอก 50 - 70 วัน น้อยกว่าพันธุ์ไทยบิวตี้ที่ใช้เวลา 80 - 83 วัน
- ผลผลิตช่อดอกมาก 3 - 4 ดอก/กอ มากกว่าพันธุ์ไทยบิวตี้ที่มีจำนวน 2 - 3 ดอก/กอ
- อายุการใช้งานนาน 4 - 7 สัปดาห์ มากกว่าพันธุ์ไทยบิวตี้ที่มีอายุการใช้งานประมาณ 4 - 5 สัปดาห์

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ดอนและที่ลุ่มที่มีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วมขัง

ข้อควรระวังหรือข้อจำกัด

เพื่อป้องกันโรคหัวเน่าควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีประวัติการระบาดของโรคหัวเน่า และไม่เคยปลูกพืชอาศัยของโรคนี้ เช่น พืชตระกูลขิง มะเขือ มันฝรั่ง งามา ยาสูบหากเป็นพื้นที่เดิมที่เคยปลูกพืชมามาก่อน ควรปลูกพืชอื่นอย่างน้อย 3 ปี

สถานะพันธุ์พืช

- พันธุ์แนะนำ รับรองเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2562

หน่วยงานรับผิดชอบ

- ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน